

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان شیوه‌های ایران
اناره و عمل شیوه‌های خوراک سلامت
معاونت آبروی بهداشتی

مصرف بهداشتی آب و عمل اصول پرورش در پرورش آبزیان

وجود موجودات ناخواسته (رقبای غذایی) در استخر .

۳- مدیریت تغذیه : نقش مدیریت تغذیه هم به اندازه کیفیت غذا

و آب مهم است . مثلا :

دفعات تغذیه در روز : هرچه این دفعات بیشتر شوند باردهی بهتر است .

محل های غذادهی و زمان غذادهی ثابت باشند .

دقت در محاسبه مقدار غذای روزانه مورد نیاز استخر .

غذای فرموله شده اثرات بهتری نسبت به خوراک تک ماده ای (مثل

کنگدوم) دارد .

۴- وضعیت سلامتی آبرزی مورد پرورشی :

و بالآخره ماهی سالم با اشتهای خوب غذای خورده شده را بهتر هضم

و جذب می نماید .

کلام آخر :

رعایت موارد یاد شده منجر به مصرف غذای کمتر می شود . در عمل

این موضوعات آنقدر اهمیت پیدا می کنند که دیده شده که دو

مزرعه ای که تولید محصول آنها تقریباً هم اندازه بوده یکی دوبرابر

دیگری غذا مصرف کرده است . بنابراین توجهی اقتصادی پرورش

آبزیان با این موارد ارتباط مستقیم دارد .

• ویتامین ها و مواد معدنی و بالانس آنها

۲- فاکتورهای محیطی پرورش :

مهمترین فاکتورهایی که ضریب تبدیل غذا را تحت تاثیر قرار می

دهند :

• اکسیژن محلول در آب : ضریب تبدیل غذا را بشدت تحت تاثیر

قرار می دهد .

• استرس : در شرایط استرس غذاهای خورده شده هضم و

جذب نمی شوند .

• دمای محیط : هضم و جذب غذا در دمای اپتیموم بهترین باردهی

را دارد .

اجبار کردن ماهی یا میگو به مصرف انرژی یا حرکت در آب موجب

هدر رفتن غذا می شود .

بنابر این هر گونه کاهش ضریب تبدیل غذایی عملاً به معنی افزایش سود پرورش آزریان است .

چه عواملی ضریب تبدیل غذایی را تحت تاثیر قرار می دهند ؟

- ۱- کیفیت غذا : چه از نظر فیزیکی و چه از نظر شیمیایی می تواند بر ضریب تبدیل موثر باشد .مثلاً :
 - درصد پروتئین قابل جذب غذا و نسبت پروتئین آن و تعادل اسیدهای آمینه
 - کیفیت مواد بکار رفته در تهیه غذا
 - روش تولید غذا در کارخانه
 - شناوری یا غرق شونده گی غذایی بسته به گونه پرورشی
 - پایداری غذا در آب
 - قطر دانه های غذایی با توجه به اندازه دهان ماهی

اهمیت ضریب تبدیل غذایی :

در حرفه پرورش آزریان مهم ترین رقم هزینه های تولید مربوط به غذایی است که در استخرها ریخته می شود بطوری که در پرورش ماهیان سردابی بین ۷۰-۵۰ درصد ، در پرورش ماهیان گرمابی بین ۵۰-۴۰ درصد و در پرورش میگو هم بین ۷۰-۵۰ درصد از هزینه های تولید مربوط به خرید غذا و یا اقلام غذایی هستند .

ضریب تبدیل غذایی و عوامل موثر بر آن در پرورش آزریان

• ضریب تبدیل غذا چیست و چه اهمیتی دارد ؟
در پرورش آزریان ضریب تبدیل غذایی یعنی اینکه برای تولید یک کیلو گوشت ماهی یا میگو چقدر باید به استخر غذا بدهیم .

• مثلاً مزرعه پرورش ماهی را در نظر بگیرید که در سال ۱۰۰ تن ماهی تولید می کند و برای تولید این محصول ۱۳۰ تن غذا را مصرف کرده در اینصورت ضریب تبدیل غذا که با علامت F.C.R هم نوشته می شود معادل ۳/۱ است .

• توجه : در این محاسبه باید به رطوبت غذا توجه شود .

$$\frac{\text{مقدار کل غذای خشک مصرفی}}{\text{مقدار کل محصول}} = \text{ضریب تبدیل غذایی مزرعه} = \frac{130}{100} = 1.3$$